

Årsberetning 2016

Innhold

1	STYRELEDERES BERETNING	3
2	ANSVAR SOMRÅDE	5
	HAV EIENDOM AS	6
3	MÅLOPPNÅELSE, RESULTATER OG RISIKOVURDERINGER	6
	3.1.a <i>Situasjonsbeskrivelse</i>	6
	3.1.b <i>Mål, tiltak og resultatindikatorer</i>	7
	3.1.c <i>Risikostyring og internkontroll</i>	9
4	SAMMENLIGNING AV BUDSJETT OG REGNSKAP	10
	4.1 DRIFTSREGNSKAP 2016	10
	4.2 INVESTERINGSREGNSKAP 2016.....	12
	4.3 BALANSEREGNSKAP.....	13
5	SÆRSKILT RAPPORTERING	13
	5.1 TILTAK FOR Å BEDRE SERVICE OVERFOR BRUKERNE	13
	5.2 SAKSBEHANDLINGSTID.....	14
	5.3.1 HANDLINGSPLAN FOR MENNESKER MED FUNKSJONSNEDESETTELSE	14
	5.3.2 UNIVERSELL UTFORMING	15
	5.4 TILTAK/ AKTIVITETER I TRÅD MED OSLO KOMMUNES FOLKEHELSEPLAN.....	15
	5.5 LIKESTILLINGSTILTAK RETTET MOT BYENS INNBYGGERE.....	15
	5.6 RAPPORTERING INNEN HR-OMRÅDET OG HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS).....	16
	5.6.1 <i>Likestilling og mangfold i arbeidsgiverrollen</i>	16
	5.6.2 <i>Medarbeiderundersøkelse</i>	16
	5.6.3 <i>Sykefravær</i>	17
	5.7 FORVALTNING AV KUNSTVERK I OSLO KOMMUNES VIRKSOMHETER	18
	5.8 REKRUTTERING AV LÆRLINGER.....	18
	5.9 BRUK AV KONSULENTER	19
	5.10 OPPDRAG OG BESTILLINGER I TILDELINGSBREV.....	21
6	UTARBEIDELSE AV OSLO KOMMUNES MILJØ OG KLIMARAPPORT 2016	25
7	OPPFØLGING AV VERBALVEDTAK OG FLERTALLSMERKNADER	26
	7.1 UTKVITTERING AV BYSTYRETS MERKNADER OG VERBALVEDTAK.....	26
	7.2 MERKNADER FRA KOMMUNEREVISJON OG KONTROLLUTVALGET	26

1 STYRELEDERS BERETNING

Oslo Havn KF avsluttet 2016 med at det ble oppnevnt nytt havnestyre og ny styreleder. Oslo Havn KF har hatt Bernt Stilluf Karlsen som styreleder i 16 år, og det er flere styremedlemmer som har sittet over lang tid. I løpet av disse årene har havna gjennomgått en total forvandling og det er investert mer enn 2 milliarder kroner, i hovedsak med midler fra byutviklingsområdene.

Tjuvholmen og Bjørvika/Sørenga/Bispevika/Grønlia er fraflyttet som havn og er ferdig byutviklet, eller under planlegging eller bygging. Sjursøya, Kneppeskjær, Bekkelagskaiene og Kongshavn er bygget ut, modernisert og effektivisert. Havnas kraner er byttet ut med nye. Vippetangen og Hjortnes er effektivisert og modernisert. Byhavna med Langkaia, Revierkaia, Akershusstranda og Rådhuskaiene er oppgradert og gjort til viktige deler av Havnepromenaden. Fjordbunnen er mudret og vannet er rent.

Havnas kunder har bidratt med effektivisering av virksomhetene, og kontraktene er oppdatert blant annet med fokus på miljø. I 2016 ble Oslo Havn KFs organisasjon nedskalert og effektivisert i tråd med endrede oppgaver og arbeidsformer. 2016 ble preget av konsolidering: Containteroperatøren på Sjursøya gikk over i normal driftsfase etter at virksomheten var samlet, infrastrukturen var ferdig og utstyret på plass. Oslo Havn KF som organisasjon er på femten år mer enn halvert, og møtte i 2016 nye utfordringer med nedbemanning og overtallighet. Vi har nå en sunn økonomi med reduserte driftsutgifter, og kan møte konkurransen fra vei og andre havner.

På investeringssiden er det Byhavna som har vært hovedsatsningen med stort behov for å bygge om og gjennomføre tungt vedlikehold av Rådhusbryggene og Akershusstranda. Etter dette vil fokuset igjen gå til Sydhavna med Kongshavn, Nordre Sjursøykai og Ormsund. På Filipstad er det gjennomført avtaler med nødvendige virksomheter for å flytte havnevirksomheten til Sydhavna, slik at byutviklingen kan starte så snart nye arealplaner blir vedtatt.

Oslo befolkning vokser og med øket forbruksvekst er det viktig at godset blir transport den miljøvennlige sjøveien. Havna ligger midt i byen dit gods og passasjerer skal. Beliggenheten forplikter oss til å være ekstremt arealeffektive, og med høyproduktive havnearealer. Oslo Havn KF skal bidra kraftig til at Oslo kommunes miljømål nås, og det må velges langsiktige og bærekraftige løsninger.

Havnestyret har i 2016 hatt følgende sammensetninger:

Fra 1.1.2016 til og med 13.10.2016

Politisk oppnevnte:

Karlsen, Bernt Stilluf
Kalheim, Terje
Ditlev-Simonsen, Per
Vinje, Kristin

Venstre – leder
Arbeiderpartiet – nestleder
Høyre
Høyre

Brukerrepresentant

Sæther, Erling Arvid

NHO Logistikk og Transport

Ansattes representanter:

Hanssen, Rolf Mauritz (årets 2 første møter)
Kylling, Tine (årets 2 første møter)

Fylkesoppnevnt

Lars Birger Salvesen
Røberg-Larsen, Bjørn Jarle

Akershus fylke – Krf
vararepr. for fylkene Ap

Fra 13.10.2016 til 31.12.2016

Politisk oppnevnte:

Schjerva, Roger
Lae, Erling
Agerbak-Jensen, Merete
Singsaas, Hilde
Elgvin, Geir Rognlien
Kjosbakken, Silje

Arbeiderpartiet – leder
Høyre - nestleder
Høyre
Arbeiderpartiet
Miljøpartiet De Grønne
Rødt

Brukerrepresentant

Haugvad, Tom

NHO Logistikk og Transport

Ansattes representanter:

Gromsrud, Kenneth (årets 5 siste møter)
Laskemoen, Ola (årets 5 siste møter)

Fylkesoppnevnt

Lars Birger Salvesen
Røberg-Larsen, Bjørn Jarle

Akershus fylke – Krf
vararepr. for fylkene Ap

Styret har i 2016 avholdt 7 møter og behandlet 32 saker. I 2015 ble det avholdt 8 møter og behandlet 80 saker og i 2014 var det 11 møter og 77 saker.

I 2016 har aktiviteten i styret vært lavere enn normalt. Dette skyldes at avtroppende styre ønsket å overlate til nytt styre større strategiske beslutninger.

Havnevirksomheten har vært i en konsolideringsfase, og de store investeringene i Sydhavna har i 2016 vært under avslutning. Byutviklingen i Bjørvika er i godt gjenge, og det er god dialog med datterselskapet. Byutviklingsområdet på Vippetangen er under planlegging. Områdereguleringen av Filipstad er oversendt rådhuset og venter på løsning.

De mest krevende sakene i 2016 har vært etableringen av stykkgodsterminal på Ormsund og utleie av Bekkelagstunet. Containerterminalen ble flyttet som planlagt ultimo 2015, og godstrafikken gjennom området ble stengt når nytt kryss var på plass. Med dette har vi lagt et godt grunnlag for å realisere vedtatte målsetninger om klimavennlig godstransport til Oslo.

Roger Schjerva
styreleder Oslo Havn KF

2 ANSVARSOMRÅDE

Ansvarsområde og hovedoppgaver

Foretakets formål er å sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift ved å tilrettelegge for effektiv og miljøvennlig sjøtransport, føre oppsyn med trafikken i kommunens sjøområde, samt forvalte havnens eiendommer og innretninger på en økonomisk og miljømessig god måte.

Oslo Havn KF er «Landlord», det vil si at all virksomhet drives av private aktører (også kalt havnas brukere) etter kontrakter slik som terminaloperatører, samlastere, linjeagenter, speditører med flere.

Rammebetingelser for foretaket

Oslo Havn KF er et kommunalt foretak under Byrådsavdeling næring og eierskap i Oslo kommune, (frem til 1.1.2016 under avdeling for miljø og samferdsel.) Foretaket har eget styre i henhold til lov og utpekes av byrådet. Virksomheten i Oslo havn reguleres av havne- og farvannsloven, forskrift om bruk av og orden i Oslo havnedistrikt, vedtekter for Oslo Havn KF og diverse andre lover og forskrifter.

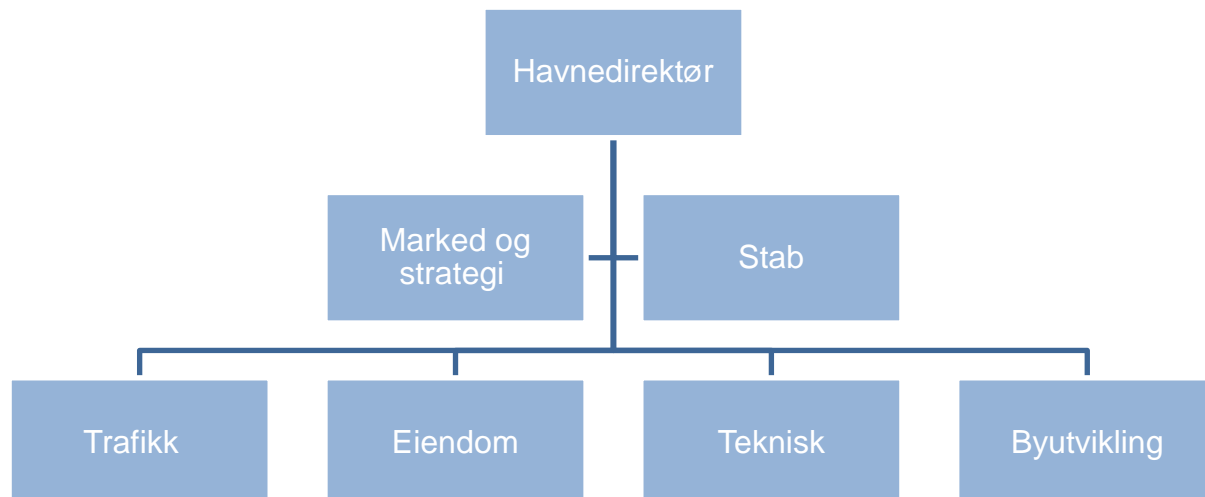
Organisasjon/bemanning

Oslo Havn KF hadde 97 faste stillinger pr. 31.12.2016. Antall utførte årsverk i 2016 var 94,57.

	01.01.16	01.01.17	Endring
Ansatte	118	97	-21
Årsverk	116,18	94,57	-21,6

Oslo Havn KF satte pr. 1. mars ny organisasjon. Dette medførte en overtallighet på 17 stillinger. I 2016 er det gjennomført et arbeid i forhold til å finne nye arbeidsplasser for de overtallige. Status pr. 31. desember er at HAV har 9 overtallige, hvorav 7 har midlertidige løsninger som midlertidig uførepensjon, permisjon uten lønn, midlertidig engasjement internt i HAV og praksisplass utenfor HAV. I tillegg er noen vakante stillinger pga. pensjon eller oppsigelser, ikke blitt erstattet.

Organisasjonskart Oslo Havn KF:

HAV Eiendom AS

HAV Eiendom AS (HAV E) ble stiftet 7. april 2003. Selskapet er et heleid datterselskap av Oslo Havn KF og har som formål å forestå byutvikling av havnekassens eiendommer i Bjørvikaområdet og derigjennom bidra til finansiering av ny havn for selskapets eier. Selskapet hadde ved utgangen av 2016 8 ansatte (daglig leder vakant).

Selskapets aktiviteter har i 2016 blant annet vært fortsettelse av byggearbeider og utleiarbeid for Diagonaleprosjektet på utbyggingsfelt A9. Leiekontrakt med TV2 ble inngått i januar 2016 og Vinmonopolet (hovedkontor) i desember 2016. Videre ble det som følge av inngått avtale med Nordic Choice Hotels som leietaker og salg av prosjektets boligvolum, vedtatt byggestart for prosjektet på utbyggingsfelt B1 i august 2016.

Arbeidet med realisering av en energisentral på utbyggingsfelt A10 ved Operaen er skrinlagt som følge av manglende leveranseavtaler for levering av sjøbasert energi.

Planarbeidet for Lohavn med skoletomten D2, D5 og Grønlikaia nord har pågått også i 2016. Arbeidet utføres i samarbeid med Utdanningsetaten, fordi skolens arealbehov har økt siden felt D2 ble regulert til skoleformål.

For feltet A4 (Fiskebrygga) ved Havnelageret ble det i 2015 sendt inn planforslag til Plan- og bygningsetaten. Forslaget innebærer bl.a. en nær tredobling av regulert volum. Det forventes endelig vedtatt detaljreguleringsplan i 2. kvartal 2017.

Selskapet har også i 2016 fulgt opp målsettingen om å gjøre arealer i Bjørvika, som ikke er belagt med anleggsvirksomhet, tilgjengelig for Oslos befolkning, ved blant annet å videreføre virksomheten på øya A11 (Sukkerbiten) sør for operaen gjennom sommeren 2016 med tilbud om både servering, småkonserter, firmaevents osv.

Selskapets styre består av følgende medlemmer:

- Anne Sigrid Hamran (leder)
- Liv Gregersen Kloster
- Petter Elvestad
- Steinar Manengen
- Karin Bing Orgland
- Kathrin Pedersen
- Dagfinn Godell
- Øivind Solbakken (ny ultimo 2016)

3 MÅLOPPNÅELSE, RESULTATER OG RISIKOVURDERINGER

3.1.a Situasjonsbeskrivelse

Oslo Havn KF fokuserer på gjennomføringen av Fjordbyen med utbygging av Sydhavna som effektiv godshavn og utviklingen av Bjørvika, Tjuvholmen og etter hvert Filipstad og Vippetangen som byutviklingsområder.

2016 har vært et år med mange store og viktige milepæler i Oslo havn:

- Utbygging av Sjursøya containerterminal fase II ble fullført i 2015 og containertrafikken på Ormsund er nå samlokalisert med Sjursøya, som har blitt en stor og effektiv containerterminal i Oslo havn. Containerhåndteringen skjer på en terminal som er lenger borte fra nære naboer. I 2016 er entreprenører blitt fulgt opp med hensyn til reklamasjoner og tilleggsarbeider. Nye RTG- og STS-kraner er innkjørt og i full drift.

- Buffersonen på Sjursøya sto ferdig i 2016. Dette er et grøntanlegg ut mot sjøen med samme landskapsform som øyene i Oslofjorden. En verneverdig kran, Stubbebryteren, er blitt til kunst og et landemerke som i 2017 skal lyssettes.
- I 2016 er det blitt arbeidet med å fylle Ormsundterminalen med havneaktiviteter.
- Det er igangsatt flere prosjekter for å rehabilitere kaier og skur i Pipervika. I 2016 ble opparbeidelse av Nordre Akershuskai med nytt dekke, sittemøbler og gressplener åpnet.

Det vises forøvrig til egen årsberetning for datterselskapet Hav Eiendom AS. Oslo Havn KF følger opp datterselskapet tett.

3.1.b Mål, tiltak og resultatindikatorer

I gjeldende "Nasjonal transportplan 2010 – 2019," St. meld. 16 (2008-2009) er begrepet "nasjonal havn" erstattet med stamnetthavn. Oslo, med Sydhavna, Hjortnesterterminalen og Vippetangen, er definert som én av 31 stamnetthavner i Norge. Disse stamnetthavnene er knyttet opp mot hovedleden som går fra Svinesund og opp mot grensen til Russland. Veitilknytningene til stamnetthavnene skal være stamveier, og farledsprosjekter inn mot stamnetthavnene vil være prioritert.

En statlig overordnet målsetning er dermed at Oslo havn skal være en av Norges hovedhavner. Oslo Havn KF utarbeidet i 2013 «Oslo havneplan 2030», et strategisk dokument som skal være en del av kommuneplanen for Oslo. Planen rulleres hvert fjerde år. Grunnpilarene i planen er øking av godsmengder på 50 %, og økning av antall passasjerer med 40 % frem til 2030 for å møte befolkningsveksten i regionen med sjøtransport fremfor veitransport.

Oslo Havneplan 2013 – 2030 har 6 overordnede mål:

1. Mer transport på sjø
2. Effektiv og veldrevet havn
3. 50 % mer gods
4. 40 % flere passasjerer
5. Miljøvennlig havn og sjøtransport
6. Bidra til Oslo som attraktiv by

Oslo kommune har fattet vedtak om at de tunge godshavnfunksjonene skal effektiviseres og lokaliseres til Sydhavna. Vippetangen og Hjortnes skal være terminaler for utlandsfergene, og passasjertrafikk skal lokaliseres til sentrum og vest. I Bjørvika og på Filipstad skal havneaktivitetene erstattes med annen byutvikling, og etter hvert skal det også komme noe annen byutvikling på Vippetangen.

Utvikling i godsomsetningen

(Godsmenger i 1000 tonn)	2012	2013	2014	2015	2016	Endring siste år
Godsomsetning totalt	5 639	5 814	5 745	5 774	6 052	4,8 %
Våtbulk	2 123	2 098	2 008	1 925	1 950	1,3 %
Tørrbulk	1 312	1 455	1 387	1 628	1 795	10,3 %
Stykkogods totalt	2 204	2 261	2 350	2 221	2 308	3,9 %
<i>Containere LO/LO</i>	1 279	1 314	1 359	1 269	1 210	-4,7 %
<i>Gods med bil- og passasjerferger</i>	629	651	665	620	655	5,7 %
<i>Annet stykkogods</i>	296	297	326	332	443	33,1 %
Containere LO/LO (1000 TEU)	203	202	213	195	207	5,7 %
Kjøretøy import/eksport (1000 stk)	59	55	58	60	58	-3,6 %
Utenrikspassasjerer totalt	2 765	2 664	2 587	2 526	2 492	-1,3 %
Utenriks bil- og passasjerferger (i 1000)	2 462	2 365	2 351	2 327	2 320	-0,3 %
Cruiseskip	303	299	236	198	172	-13,4 %
Innenrikspassasjerer totalt	3 975	4 009	4 036	4 222	4 556	7,9 %
Lokale og interkommunale ferger	3 836	3 871	3 898	4 076	4 446	9,1 %
Tur- og charterbåter	139	138	138	146	110	-24,9 %
Passasjerer totalt	6 740	6 673	6 623	6 748	7 048	4,4 %
Anløp						
Antall anløp av laste- og passasjerskip	3 067	2 990	2 739	2 805	3 013	7,4 %
Samlet bruttotonnasje (mill. BT)	70,7	70,7	66,8	65,7	66,5	1,4 %
Gjennomsnitt fartøystørrelse (BT)	23	24	24	23	22	-5,6 %

I Oslo Havneplan 2013 – 2030 er målet en økning på 50 % for godstrafikk, med utgangspunkt i trafikk tallene for 2012. Siden 2012 har det vært en godsvekst på ca. 400 000 tonn. I denne perioden har det vært en liten nedgang i våtbulkprodukter, en liten oppgang i stykkogodsprodukt og en større økning i tørrbulkprodukter.

Våtbulk består i hovedsak av petroleumsprodukter som kommer inn i Sydhavna. Oljepris og lagerbeholdninger er avgjørende for hvor mye produkt som mottas og lagres. I tillegg vil relativt varme vintre, transportbehov, alternativ drivstoff, tillegg \ bortfall av enkelte storkunder ha betydning for mottaksmengden.

Siden 2012 har veksten i tørrbulk produkter vært betydelig. Veksten er avledet av stor byggeaktivitet og store byggeprosjekter i Oslo regionen, variasjon i kornbehovet og behov for veisalting. Tørrbulk står for det aller meste av godsveksten i Oslo Havn KF de siste årene.

Stykkogodsvolumene (containergods, fergegods, import av biler og annet stykkogods) har vært svakt stigende til tross for sterk konkurranse mot veitransport for europalast og nedleggelse av norsk eksportindustri de siste årene. Salget av nye biler og spesielt av elbiler har gjort at importen av biler har holdt seg høy de siste årene.

Utvikling i passasjertrafikken

Det har vært en betydelig passasjervekst de siste årene og spesielt i 2016. Veksten kommer fra innenrikspassasjerer, spesielt fra lokale og interkommunale ferger som har hatt en vekst med ca. 400 000 passasjerer fra 2015 til 2016. Tur- og charterbåter har hatt en svak nedgang. Disse er svært sesong- og væravhengige. Innenriks passasjertrafikk er i mindre grad knyttet til Oslo Havn KFs inntekter.

For utenrikstrafikken, som er den delen av passasjertrafikken som har størst betydning for Oslo Havn KFs inntekter, har det vært en svakt nedadgående trend, der utenriksfergene har hatt en stabil utvikling, mens antall cruisepassasjerer har falt.

3.1.c Risikostyring og internkontroll

Risikostyring

Det har blitt foretatt risikoanalyser i forbindelse med evalueringen av organisasjonsstruktur og bemanning, som resulterte i et nytt organisasjonskart og en reduksjon i bemanningen gjeldende fra 1. mars. Det var bred involvering av organisasjonen i analyse- og evalueringsprosessen forøvrig og samtlige avdelinger i Oslo Havn KF deltok i arbeidet.

Øvrige risikoanalyser som er utført er:

- Teknisk avdeling gjennomfører SJA (sikker jobbanalyse) der dette kreves i følge Internkontroll- og/arbeidsplassforskrift. For øvrig følges gjeldende forskrifter innenfor avdelingens arbeidsfelt.
- Det er i 2016 utarbeidet en ROS-analyse knyttet til myke utøvere i Oslo kommunes sjøområde med vurdering av risikoen som er forbundet med at mindre farkoster som kajakker, robåter og kanoer ferdes i samme område som større fartøyer. Analysen baserer seg på området rundt Bjørvika, men er signalgivende for øvrige områder i havnebassenget. Dette følges nå videre opp av Bymiljøetaten og deres drukkingsforebyggende fora.
- ROS-analyse for å kunne ta i mot godstog på Kneppeskjær ble gjennomført i 2016. Ny trafikk er ikke satt på sporet enda, men vi kan ved enkle tiltak sette i gang.
- Sikkerhetsforum Sydhavna og Samordningsforaene på Kneppeskjær, Sjursøya containerterminal og Filipstad følges systematisk opp.

For å holde risikonivået på et forsvarlig nivå blir HMS gjennomgått i vernerunder og i medarbeidersamtaler, samt at det blir vurdert kompetanseutvikling av medarbeidere og bedre verneutstyr.

Internkontroll

Internkontroll er en integrert del av målstyringen til Oslo Havn KF. Det utarbeides årsplaner for alle deler av organisasjonen med aktiviteter som er knyttet opp mot mål som igjen reflekterer målsettingene i strategien til Oslo Havn KF frem mot år 2030. Årsplanene følges opp i de enkelte avdelingene og av ledergruppen.

Oslo Havn KF følger økonomireglementet til Oslo Kommune, inklusiv rutinene i forbindelse med budsjettfullmakter. Etter hver regnskapsavslutning får budsjettansvarlige økonomirapporter fra regnskapssystemet som følges opp, og går igjennom av økonomi- og budsjettansvarlige.

Oslo Havn har eget meldingssystem for avvikshåndtering, i systemet for fellesrutiner for virksomheten kalt «Skrevne Regler», hvor uønskede hendelser, avvik, forbedringsforslag, klage og revisjon blir registrert, noe som skal sikre etterlevelse av lover, regler og retningslinjer. Rutine «2001 - Rutine for meldinger i avvikssystemet» skal sørge for at avvik, uønskede hendelser og forbedringsforslag blir registrert og behandlet. Langsiktige tiltak skal iverksettes der det er fare for gjentakelse.

Det har vært registrert 18 meldinger i Skrevne Regler i 2016 hvorav 16 er lukket, 1 hvor tiltak er igangsatt og 1 er under behandling, fordelt henholdsvis 15 på uønsket hendelse, 2 på avvik og 1 på forbedringsforslag, alle av lav alvorlighetsgrad.

I juni 2015 ble det gjennomført en revisjon i regi av OBRE med fokus på å vurdere om Oslo Havn KF arbeider systematisk med brannsikkerheten og hvordan dette administreres og praktiseres, med spesiell vektlegging av virksomhetens egne rutiner/prosedyrer vedrørende risikovurderinger og avviksbehandling. Revisjonen resulterte i 3 avvik, som det arbeides med å lukke i 2016/2017. Arbeidet i denne forbindelse består blant annet av systematisk kontroll av leietakere og etablere samordningsavtaler med leietakere. Lydia FDV vil også være et verktøy hvor våre leietagere kan innrapportere avvik på brannrelaterte saker. Dette forventes å være på plass i løpet av 2017.

4 SAMMENLIGNING AV BUDSJETT OG REGNSKAP

4.1 Driftsregnskap 2016

Drift	Regnskap 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Justert budsjett 2016	Avvik Bud-regnskap	Regnskap 2015
Trafikkinntekter	-131 171	-131 140	-131 140	31	-123 431
Leieinntekter	-145 900	-119 940	-119 940	25 960	-138 183
Andre inntekter	-14 400	-5 000	-5 000	9 400	-5 634
Overføringer med krav til motytelse	-10 091	-3 250	-3 250	6 841	-7 200
Overføringer uten krav til motytelse	-553	0	0	553	-460
Sum driftsinntekter	-302 115	-259 330	-259 330	42 785	-274 908
Lønnsutgifter	68 275	80 742	73 877	5 602	83 974
Sosiale utgifter	36 256	42 507	41 367	5 112	39 883
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egen	60 909	81 340	72 976	12 067	65 033
Kjøp av tjenester som erstatter komm. tj. pr.	5 882	3 490	7 090	1 208	4 247
Overføringer	8 643	13 025	25 794	17 151	13 559
Avskrivninger	78 748	58 000	58 000	-20 748	67 267
Fordeelte utgifter	-1 913	-300	-300	1 613	-2 562
Sum driftsutgifter	256 799	278 805	278 805	22 006	271 401
Brutto driftsresultat	-45 315	19 475	19 475	64 790	-3 506
Renteinntekter og utbytte	-1 878	-500	-500	1 378	-1 563
Sum eksterne finansinntekter	-1 878	-500	-500	1 378	-1 563
Renteutgifter og låneomkostninger	494	1 025	1 025	531	1 594
Avdrag på lån	1 000	1 000	1 000	0	1 000
Sum eksterne finansutgifter	1 494	2 025	2 025	531	2 594
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-384	1 525	1 525	1 909	1 031
Motpost avskrivninger	-78 748	-58 000	-58 000	20 748	-67 267
Netto driftsresultat	-124 447	-37 000	-37 000	87 447	-69 742
Bruk av bundne fond	0	0	0	0	-3 414
Overført til investeringsregnskapet	0	37 000	37 000	37 000	0
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	-124 447	0	0	124 447	-73 156

Overordnede kommentarer

Driftsinntektene er kr 42,8 millioner høyere enn budsjettet og kr 27,2 millioner høyere enn i 2015. En stor del av det positive avviket grunnes uforutsette og variable leieinntekter fra de ulike aktørene i havna.

Driftsregnskapet for 2016 viser et regnskapsmessig mindreforbruk i forhold til budsjettet på kr 124,4 millioner, dette skyldes høyere driftsinntekter enn budsjettet på kr 42,8 millioner og lavere driftsutgifter enn budsjettet på kr 22 millioner. Til sammen gir dette et positivt avvik mot budsjett for brutto driftsresultat på kr 64 millioner, og netto driftsresultat viser et avvik på kr 87,4 millioner. Det er budsjettet med en overføring til investeringsregnskapet på kr 37 millioner som likevel ikke overføres da investeringsregnskapet avsluttes med et mindreforbruk på kr 17,3 millioner. I henhold til retningslinjer skal det ikke overføres midler fra drift til investering utover det som er nødvendig for at investeringsregnskapet skal ha finansiell dekning.

Kommentarer til driftsinntekter

Inntekter fra utleie av arealer ble kr 13,8 millioner høyere enn budsjettet og knyttes til kortsiktige leieavtaler i forbindelse av utleie av areal. Utbyggingen av Follobanen ved Jernbaneverket har medført et betydelig aktivitetsnivå i havneområdet, med leie av arealer i forbindelse med rigg og utskipning av masse fra Myggbukta. I tillegg er det inngått nye kontrakter med flere større kunder i havneområdet for bruk av arealer.

Inntekter fra utleie av bygg ble kr 9,1 millioner høyere enn forventet som følge av nye kontrakter med større kunder, i tillegg ble Ekeberganlegget overtatt med løpende utleiekontrakter av haller og kontorbygg. Videre har prisøkninger gitt en positiv effekt.

Godstransporten økte med 4,8 prosent sammenlignet med fjoråret, noe som har medført en tilhørende økning av trafikkinntekter på kr 8,0 millioner. Nedgangen i antall cruiseskip fra 102 i 2015 til 79 i 2016 ble oppveiet av en økning i antall containerskip og andre lasteskip.

Overføringer med krav til motytelse har et positivt avvik mot budsjett på kr 6,1 millioner. I denne posten ligger salg av tjenester til Vann og avløpsetaten med kr. 4,8 millioner i forbindelse med utbyggingen av nytt rensesanlegg på Bekkelaget og kr. 2,4 millioner fra Bymiljøetaten for leie av arealer.

Kommentarer til driftsutgifter

Driftsutgiftene i 2016 er kr 22 millioner under justert budsjett, og de er redusert med kr 14,6 millioner i forhold til 2015. Hovedsakelig skyldes reduksjonen i driftsutgiftene lavere kjøp av varer og tjenester enn budsjettet (kr 12,1 millioner), færre årsverk enn budsjettet (kr 5,6 millioner), som utliknes noe av høyere avskrivninger enn budsjettet (kr 20,7 millioner). Avskrivningskostnaden øker med kr 10,5 millioner fra 2016 som følge av aktivering av investeringer, herunder flere nye kraner til containerhavna.

Lønnsutgiftene er kr 5,6 millioner under justert budsjett i, og redusert med kr 15,7 millioner i forhold til 2015. Det lavere forbruket i lønnsutgifter i 2016 skyldes færre ansatte gjennom året som følge av nedbemanningen. Under budsjettjusteringene i 2016 ble lønnsutgiftene justert. Opprinnelig var det budsjettet med 116 årsverk. 94 årsverk ble innplassert per 1. mars. Det ble antatt at det ville ta noe tid før alle overtallige fikk nytt arbeid utenfor Oslo Havn KF og det ble derfor i justert budsjett lagt til grunn 13 færre årsverk enn opprinnelig budsjettet fra 1. mars, noe som tilsvarer en reduksjon av lønn- og sosiale utgifter på kr 8,0 millioner. Som følge av lavere lønnsutgifter er sosiale utgifter kr 5,1 millioner under justert budsjett for 2016.

Kjøp av varer og tjenester er kr 12,1 millioner under justert budsjett. Som en konsekvens av nedbemanningsprosessen ble budsjetterte utgifter knyttet til kjøp av varer og tjenester redusert med kr 9,169 millioner da budsjettet ble justert i løpet av 2016. Kostnader som ble redusert var blant annet kjøp av konsulenttjenester, reisekostnader, interne arrangementer og generelle driftskostnader.

Overføringsutgifter er kr 17,2 millioner under justert budsjett. Avviket skyldes i hovedsak at beløpet avsatt til havnestyrets disposisjon ikke ble benyttet. Overføringsutgifter omfatter blant annet støttebevilgning til ulike organisasjoner, utbetaling av oppkrevingsgodtgjørelse til havnebrukere som krever inn vare- og bryggevederlag på vegne av Oslo Havn KF og avdrag på underdekningslån på kr 4,6 millioner til Oslo kommune i forbindelse med opprettelse av Oslo Pensjonsforsikring.

Fordelte utgifter utgjør kr 1,9 millioner for 2016 og er kr 0,3 millioner høyere enn justert budsjett. Fordelte utgifter er henføring av utførte tjenester fra ansatte i teknisk avdeling på investeringsprosjekter.

Dette gir et positivt brutto driftsresultat før finansposter og avsetninger på kr 45,3 millioner, som er kr 64,8 millioner bedre enn budsjettet.

Kommentarer til finansinntekter og -utgifter

For finanspostene i 2016 er renteinntekter av bankinnskudd kr 1,4 millioner høyere enn justert budsjett. Resultat av eksterne finanstransaksjoner er kr 1,9 millioner høyere enn budsjettet. Det er foretatt uttak fra HAV Eiendom AS i 2016 på kr 125,0 millioner gjennom utbytte.

Som en del av finansieringen av investeringer er det budsjettet med at kr 37 millioner skal overføres fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Da investeringsregnskapet avsluttes med et mindreforbruk på kr 17,3 millioner, skal det i henhold til brev fra Kommunaldepartementet til Norges Kommunerevisorforbund 7. april 2010 ikke overføres midler fra drift til investering utover det som er nødvendig for at investeringsregnskapet skal ha finansiell dekning.

Årsavslutningsdisposisjoner

Regnskapsmessig mindreforbruk i driftsregnskapet på kr 124,4 millioner avsettes som disponibelt fond.

4.2 Investeringsregnskap 2016

Investering			Regulert	Budsjett-	
	Regnskap 2016	Dok 3 2016	budsjett 2016	justeringer	Regnskap 2015
Investeringer i anleggsmidler	114 854	161 700	146 830	-14 870	377 287
Kjøp av aksjer HAVE	0	0	0	0	0
Avsetninger	15 170	300	15 170	14 870	18 886
Fordelte utgifter	0	0	0	0	2 562
Årets finansieringsbehov	130 024	162 000	162 000	0	398 734
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-22 349	0	0	0	-34 872
Salg eiendommer til HAVE	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	0	0	0	0	-420
Uttak HAVE	-125 000	-125 000	-125 000	0	-240 000
Andre inntekter	0	0	0	0	0
Sum eksternt finansiering	-147 349	-125 000	-125 000	0	-275 292
Overført fra driftsregnskapet	0	-37 000	-37 000	0	0
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0	-123 442
Bruk av ubundne inv. fond	0	0	0	0	0
Sum intern finansiering	0	-37 000	-37 000	0	-123 442
Sum finansiering	-17 325	0	0	0	0
Udekket/udisponert	-17 325	0	0	0	0

I henhold til kommunale regnskapsforskrifter er alle bevilgninger til investeringsprosjekter ettårige, og det foretas ingen automatisk overføring av ubenyttede investeringsmidler til neste regnskapsår.

Investeringsregnskapet viser investeringer i anleggsmidler på kr 114,9 millioner, dette er kr 32 millioner lavere enn justert budsjett for 2016. Justert budsjett er korrigert for en økning på kr 15 millioner for prosjektet Blindskjærboen, en reduksjon på kr 15,1 millioner for prosjektene innenfor mål 2 (Effektiv og veldrevet havn), en reduksjon på kr 17,6 millioner innenfor prosjektene som realiserer mål 3 (50 % mer gods) og en økning på kr 2,8 millioner på mål 6 (bidra til Oslo som attraktiv havn). Korreksjonene i justert budsjett ble generelt begrunnet i at det var fremkommet nye opplysninger i det enkelte prosjekt siden opprinnelig budsjett ble utarbeidet.

Mindreforbruket består av reelle netto besparelser på ferdige prosjekter totalt kr 26,2 millioner, og reelle forsinkelser i henhold til vedtatt plan totalt kr 58,2 millioner. Tabellen nedenfor spesifiserer avvikene.

Investeringer i 2016 er finansiert gjennom uttak fra HAV Eiendom AS på kr 125 millioner, som er i samsvar med budsjett. I tillegg kommer inntekter fra salg av anleggsmidler på kr 22,3 millioner. Budsjettet overføring fra driften på kr 37 millioner er ikke gjennomført som tidligere omtalt da det ikke skal overføres midler fra drift til investering utover det som er nødvendig for at investeringsregnskapet skal ha finansiell dekning.

Det er ikke foretatt låneopptak i 2016.

Kommentarer til avvik i de ulike prosjektene – investeringsregnskapet 2016

	1. Periodiserings- avvik, men innenfor vedtatt tidsramme	2. Reelle netto besparelser på ferdige prosjekter	3. Reelle forsinkelser iht. vedtatt tidsplan	4. Uforutsigbare avsetninger
Mål 1 - Mer transport på sjø	0	4 641	0	0
Mål 2 - Effektiv og veldrevet havn	0	11 429	-16 440	0
Mål 3 - 50% mer gods	0	7 731	-33 078	0
Mål 5 - Miljøvennlig havn og sjøtransport	0	34	-928	0
Mål 6 - Bidra til Oslo som attraktiv havn	0	2 391	-7 756	0
Sum pr årsak		26 226	-58 202	

Mål 1 – Mer transport på sjø

Fjerning av Blindskjærboen ble mer kostbart enn først antatt. Dette skyldes blant annet krav om ytterligere tillatelser og som følge av dette økte kostnadene. Det ble ved oppstart av arbeidet avdekket at Kystverket ikke hadde tatt nødvendig høyde for kostnader knyttet til kabler og rør i nærheten av tiltaksstedet, noe som medførte at opprinnelig kostnadsoverslag måtte oppjusteres.

Mål 2 – Effektiv og veldrevet havn:

Det foreligger et reelt netto mindreforbruk innenfor rullerende prosjekter, omstrukturering av havnen og IT-investeringer. Reelle forsinkelser gjelder blant annet Rådhusbrygge 2 og 3, havnevei, havnespor, tilrettelegging Yilport samt rullende materiell. Katodisk beskyttelse har derimot hatt et merforbruk grunnet store tilleggskostnader da kaien var i vesentlig dårligere forfatning enn hva det var mulig å anslå i prosjekteringsfasen.

Mål 3 - 50 % mer gods:

Mindreforbruk i 2016 er blant annet knyttet til utbyggingsarbeider i Sydhavna som forskyves til 2017 etter avtale med Yilport. Videre er ferdigstilling av tilretteleggingsarbeid i havnebassenget som del av buffersonen på Sjursøya også forsinket. Det er et reelt mindreforbruk på restruktureringsprosjektet Ormsund til Kneppeskjær som følge av at planleggingsarbeidet for hvordan området skal utvikles tar tid. Ombygging og flytting av kran 509 gir et merforbruk i 2016.

Mål 6 – Bidra til Oslo som attraktiv havn:

Planarbeid på Filipstad, Hjortnesterterminalen, har et merforbruk grunnet en krevende prosess for å finne en god terminalløsning. Øvrig planarbeid har et mindreforbruk grunnet forsinkelser i planprosessen.

4.3 Balanseregnskap

Anleggsmidler	4 861 273	4 930 564	-69 291
Omløpsmidler	299 764	216 971	82 793
Sum eiendeler	5 161 037	5 147 535	13 502
Egenkapital	-4 619 247	-4 552 074	-67 173
Langsiktig gjeld	-502 165	-481 976	-20 189
Kortsiktig gjeld	-39 625	-113 486	73 861
Sum egenkapital og gjeld	-5 161 037	-5 147 535	-13 502

Endring i anleggsmidler skyldes tilførte aktiva gjennom investeringsprosjektene med fradrag for avskrivninger og nedskrivning verdi av HAV Eiendom grunnet uttak av utbytte på kr. 125 millioner. Økning i omløpsmidler skyldes i hovedsak økning av bankinnskudd.

Langsiktig gjeld består av konsernintern gjeld, pensjonsgjeld og mellomværende med bykassen. Kortsiktig gjeld består av leverandør inklusiv forhåndsposteringer.

5 SÆRSKILT RAPPORTERING

5.1 Tiltak for å bedre service overfor brukerne

Havnelangs:

5. juni ble Havnelangs arrangert for femte gang. I år omfattet Havnelangs byens største rebusløp, hvor publikum løste oppgaver og lærte mer om hele spekteret av havnas virksomheter. Sammen med Oslo Havn bidro rundt 50 havnekunder og aktører til å skape en engasjerende og lærerik dag for byens befolkning.

Kundekontakt og markedsføring av sjøtransport:

Oslo Havn KF har utstrakt kundekontakt og deltar i ulike nettverk i både nasjonale og internasjonale havne- og sjøtransportorganisasjoner. Oslo Havn KF er også opptatt av å fremme sjøtransporten i ulike fora.

Havnemøtet er Oslo Havn KFs årlige møteplass der kunder og samarbeidspartnere blir invitert. I 2016 ble dette slått sammen med den offisielle åpningen av den nye containerterminalen på Sjørsøya – Yilport Oslo Containerterminal.

Kampanjen "Velg Sjøveien" ble i år erstattet av et vareeierforum som ble arrangert hos Rederiforbundet i samarbeid med Shortsea Promotionsenter. Dette ble arrangert som et miniseminar i forbindelse med åpningen av containerterminalen og navnet på arrangementet var «The Box». Omtrent 100 vareeiere, speditører og rederier deltok på seminaret som har som mål å bidra til at gods blir overført fra vei til sjø.

I oktober samlet Oslo Havn KF nærmere 70 norske vareeiere og importører hos generalkonsulen i Guangzhou i samarbeid med havnene i Bergen og Kristiansand. Hensikten var å fremme fordelene ved å bruke norske havner og anløpe færre havner for å oppnå bedre pris og regularitet.

Oslo Havn KF og Visit Oslo har gått sammen om å ansette en person til å holde spesielt fokus på cruise og markedsføring av Oslo som cruisedestinasjon. Vedkommende starter på oppgaven 1. januar 2017. Fast arbeidssted vil være hos Visit Oslo, men hun vil også oppholde seg mye ved Oslo Havn KF. I 2016 besøkte seks cruiseskip Oslo for første gang og vi mottok totalt 171.635 cruisegjester fordelt på 81 anløp. Vi hadde ingen snuhavnsanløp i 2016.

5.2 Saksbehandlingstid

Oslo Havn KF har interne regler om saksbehandlingstid i tråd med vedtatt instruks om svarfrister for henvendelse fra publikum. Disse innebærer endelig svar på henvendelser i kurante saker innen 2 uker og midlertidig svar i saker hvor ytterligere opplysninger må innhentes før endelig svar kan gis eller saker som krever en mer omfattende saksbehandling. Oslo Havn KF har rutine for restanselister som følges opp.

5.3.1 Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse

Områder fra handlingsplanen	Ja/nei
Har virksomheten utarbeidet handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse?	Nei
Er det utarbeidet konkrete tiltak på handlingsplanens satsingsområder? 1)	
Tiltak gjennomført i 2016	XXX
1.	
2.	
3.	

5.3.2 Universell utforming

Problemstilling	Ja/nei	Kommentarer
Har virksomheten utarbeidet handlingsplan for universell utforming?	Ja	
Er tiltak i handlingsplanen a) Behovsvurdert b) Kostnadsberegnet	Nei	
Har virksomhetene gjennomført opplæring/deltatt på kurs i krav til universell utforming?	Nei	
Er det søkt om tilskudd til evt. tiltak i handlingsplanen?	Nei	
Ved JA i spørsmålet over: Kommenter fra hvilken/hvilke tilskuddsordning det i såfall er søkt om tilskudd		

5.4 Tiltak/aktiviteter i tråd med Oslo kommunes folkehelseplan

Folkehelseiltak/prosjekter pr. 31.12.2016

Navn på tiltaket	Ansvarlig kommunal instans	Samarbeidspartnere	Finansiering	Tidsrom	Avsluttet Ja/Nei	Kontaktinformasjon
Havnepromenaden		PBE, BYM, EBY			Løpende	Erlend Pehrson

5.5 Likestillingstiltak rettet mot byens innbyggere

Oslo Havn KF har også i 2016 arbeidet sammen med andre kommunale etater om utviklingen av Havnepromenaden. Denne omfatter små og større tiltak som skal bidra til at publikum kan nyte sjøfronten uavhengig av økonomi, opphav og alder.

		Ja	Nei
Har virksomheten innarbeidet mål og tiltak for likeverdige tjenester i overordnede strategiske planer?			x
Har virksomheten gjort OXLO-guiden kjent for sine ansatte, og tatt opp mangfold og likeverdige tjenester internt - på seminar o.l.?			x
Har virksomheten benyttet brukerundersøkelser, og konsultert organisasjoner som representerer minoriteter?			x
Hvis ja, gjelder dette (mulig å sette flere kryss)	Etniske minoriteter		
	Lesbiske, homofile, bifile og transpersoner		
	Mennesker med funksjonsnedsettelse		
Har virksomheten benyttet OXLO, bilder og andre symboler for mangfold i kommunikasjon med brukere?			x
Har virksomheten benyttet tilstandsanalyse for å kartlegge behov for tilrettelagte tjenestetilbud?			x
Hvis ja, gjelder tilretteleggingen (mulig å sette flere kryss)	Informasjonstiltak (oversettelse, tolk, o.l.)		
	Samarbeid med frivillige for å nå brukergrupper		
	Tilpasninger til brukernes tro og livssyn		
	Likeverdige muligheter til kommunale tilskudd		
Har virksomheten deltatt som mentor for flerkulturelle studenter i OXLO-mentorordning?			x
Har virksomheten gitt anerkjennelse til personer eller organisasjoner som bidrar positivt til byens mangfold?			x
Har virksomheten utviklet måter å tilrettelegge tjenester som har vært vellykket (eksempler på beste praksis)			x

5.6 Rapportering innen HR-området og helse, miljø og sikkerhet (HMS)

5.6.1 Likestilling og mangfold i arbeidsgiverrollen

Totalt i virksomheten (N)	Heltid		Deltid		Midlertidig ansatte		Fravær pga foreldrepermisjon		Personalpolitisk tiltak	
	M %	K%	M %	K%	M %	K%	M %	K%	M %	K %
2016	73%	27%	50%	50%	80%	20%	0%	0%		
2015	66%	34%	100%	0%	100%	0%	0%	0%		

Tabell 5.6.1 om deltid og fravær

Oslo Havn KF har gjennom flere år jobbet målrettet for økt kvinneandel i lederstillinger, høyere fagstillinger og i tekniske mannsdominerte stillingsgrupper. Selv om kvinneandelen i Oslo Havn KF er 27 %, er andelen kvinnelige ledere 53 %.

Kategori		Kjønnsbalanse			Lønnsbalanse		
		Menn %	Kvinner %	Total (N)	Menn (kr)	Kvinner (kr)	Kvinner andel av menn %
Totalt i virksomheten	2016	73%	27%	97	44640	57640	129%
	2015	72%	28%	118	43518	53792	124%
Toppleders ledergruppe inkl toppleder	2016	25%	75%	8	79062	77026	97%
	2015	37.50%	62.50%	8	71497	73410	103%
Overingeniør (0044)	2016	75%	25%	16	53915	58385	108%
	2015	82%	18%	17	55309	54867	99%
Spesialkonsulent (0228)	2016	25%	75%	8	45767	42531	93%
	2015	31%	69%	13	45190	42749	95%
Seksjonssjef (0297)	2016	57%	43%	7	61973	63008	102%
	2015	44%	56%	9	58348	62328	107%

Til tabellen kan bemerkes at den tar utgangspunkt i avlønning på lønnstrinnsnivå. En stor del av våre mannlige ansatte har faste tillegg som kompensasjon for smuss, skifttillegg og hjemmевaktstillegg som ikke er med i beregningen.

Tilstandsanalyse	Ja	Nei	Hvis nei, hvorfor ikke?
Har virksomheten i løpet av 2016 analysert/oppdatert hvilke likestillings- og mangfoldsutfordringer den står overfor?		x	Dette arbeidet har ikke vært prioritert i 2016.

5.6.2 Medarbeiderundersøkelse

Medarbeiderundersøkelsen "10-faktor"	Resultat 2016	Kommentar
Svarprosent på medarbeiderundersøkelsen	68%	14 prosentpoeng lavere enn i 2015. Stor variasjon i svarprosent i de ulike avdelingene.

Oslo Havn KF gjennomfører jevnlig medarbeiderundersøkelser. Oslo Kommune har valgt "10-faktor" som sin medarbeiderundersøkelse fra og med 2016. Denne ble gjennomført i Oslo Havn KF oktober 2016.

De ti faktorene er spesielt viktige aspekter for høy måloppnåelse og kundetilfredshet. Undersøkelsen gir også svar på hvordan medarbeiderne vurderer viktige sider av arbeidsmiljøet. Faktorene som måles er mulig å påvirke gjennom målrettet utviklingsarbeid, dermed egner denne undersøkelsen seg som grunnlag for utviklingsarbeid på ledelses, medarbeider og organisatorisk nivå.

Tre til fem måleindikatorer (påstander) danner grunnlag for resultatet man får på én faktor. Svarene gis på en 5-punkts skala, fra «veldig uenig» til «veldig enig». Resultatene av undersøkelsen blir kun gitt på faktornivå.

Gjennomsnittlig score for faktorene samlet ble i overkant av 4 på en skala fra 1 til 5. Kort oppsummert forteller undersøkelsen at medarbeiderne og lederne i Oslo Havn er motivert for å løse oppgavene sine

og har stor tro på egne evner og ferdigheter til å løse disse oppgavene. De opplever å ha frihet til å løse oppgavene slik de selv ønsker.

MÅL	Ja	Nei	Hvis nei, kommentarer
Er det fastsatt oppdaterte mål på HMS-området?	x		
På hvilke lovområder er det fastsatt HMS-mål:			
arbeidsmiljø	x		
brannsikkerhet	x		
el-sikkerhet	x		
produktkontroll		x	ikke relevant
ytre miljø	x		
Med utgangspunkt i målformuleringene, er det utarbeidet tiltaksplaner/handlingsplaner?	x		
Er handlingsplaner/tiltaksplaner innpasset i de årlige budsjetter og økonomiplaner?	x		
REVISJON			
Er det gjennomført internt tilsyn (systemrevisjon) i egen virksomhet for å sikre at HMS-systemet fungerer som forutsatt? (jfr. HMS forskriften §5 nr. 8 og byrådetts HMS instruks del 3)		x	Grunnet ressursituasjon ble det besluttet av ledermøtet 6. oktober 2016 å utsette internrevisjon til 2017.
ARBEIDSTID			
Har virksomheten rutiner og internkontroll som sikrer etterlevelse av arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser og som fanger opp og retter eventuelle avvik som fremkommer? (Se Rundskriv 24/2013)	x		
HMS-opplæring			
Er det gjennomført opplæring el. vedlikehold av opplæring for ledere i linjen i løpet av 2016?	x		
Er det gjennomført opplæring av nytilsatte i løpet av 2016?	x		

5.6.3 Sykefravær

Sykefravær i %	Resultat 2015	Mål 2016	Resultat 2016	Endring i %-poeng 2015-2016
Menn	6,24		7,67	1,4
Kvinner	4,81		9,72	4,9
Totalt	5,9	5,5	8,25	2,4

Måltall fastsatt i AMU for 2016 er sykefravær på 5,5 %.

Det har vært en betydelig økning i sykefraværet i perioden 2015 til 2016, spesielt for virksomhetens kvinnelige ansatte. Økning skyldes i hovedsak langtidsfravær forbundet med planlagte operasjoner og sykehusinnleggelse.

Virksomheten har i 2016 utarbeidet en egen HR strategi med delpolitikker som understøtter fokus på å skape et godt arbeidsmiljø, aktivt forebygge og tilrettelegg samt risikovurdere arbeidsprosesser.

5.7 Forvaltning av kunstverk i Oslo kommunes virksomheter

FORVALTING AV KUNSTVERK I OSLO KOMMUNES VIRKSOMHETER

Det skal kun rapporteres på verk som inngår i Oslo kommunes kunstsamling, ikke uregistrerte verk

Antall kunstverk utplassert	94
Antall kunstverk savnet	9
Antall tjenestesteder i virksomheten	2
Antall tjenestesteder som har sjekket utplassert verk	0
Antall tjenestesteder som har rapportert til Kulturetaten vedrørende endringer i henhold til "Instruks for forvaltning av kunstverk i Oslo kommunes virksomheter	0

5.8 Rekruttering av lærlinger

Oslo Havn KF har avsluttet en lærlingekontrakt innen automasjonsfaget etter den læretid og bestått fagprøve. På grunn av omstillings arbeid i 2016 har HAV ikke hatt kapasitet til å ta inn nye lærlinger da arbeidet med å få plassert 17 overtallige har hatt prioritet.

Oslo Havn KF benytter Oslo kommunes konkurransegrunnlag for anskaffelser, og det gjøres en kvalitativ vurdering om det finnes lærlingeordning i den aktuelle anskaffelse, dette beskrives i kontraktsstrategien. I tvilstilfeller kontaktes Utdanningsetaten.

I forbindelse med tildeling av kontrakter, er det lagt inn et tildelingskriterie om at lærlinger skal brukes for å kunne bli tildelt anbudet.

Antall lærlinger

	Måltall 2016	Resultat 2016
Kommunalt fag Barn- og ungdom		
Kommunalt fag Helsearbeider		
Kontor-, IKT, renhold mv.	2	0
Tekniske fag	7	0
I alt	9	0

Bydelene, etatene og foretaker	De kommunale fagene		Kontor-, IKT, renhold m.v.	Tekniske fag	I alt
	Barn- og ungdom	Helsefagarbeider			
Brann- og redningsetaten				2	2
Bymiljøetaten				9	9
Renovasjonsetaten			2	2	4
Vann- og avløpsetaten			3	8	11
Oslo Havn KF			2	7	9
MOS i alt	0	0	7	28	35

5.9 Bruk av konsulenter

Konsulentbruk i driftsregnskapet

Har virksomheten utarbeidet en strategi for bruk av konsulenter?		Ja		
		Nei		X
<i>Tall</i>				
	Pålagt ekstern evaluering / behov for uavhengighet		Øvrig ekstern konsulentbistand i stedet for egenrekruttering	
Kategori av kjøp / Type konsulenttjeneste	2015	2016	2015	2016
Prosjektering	0,009	0,044		0,008
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Byggeledelse				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Kvalitet og kontroll	0,231		0,787	0,843
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
IT			0,71	0,753
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Organisasjon og organisasjonsutvikling			0,671	0,155
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
HMS			0,977	1,087
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Andre konsulenttenester		0,565	2,088	3,726
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
<i>Kommentarer</i>				

Konsulentbruk i investeringsregnskapet

Har virksomheten utarbeidet en strategi for bruk av konsulenter?		Ja	
		Nei	X

Tall

Kategori av kjøp / Type konsulentteneste	Pålagt ekstern evaluering / behov for uavhengighet		Øvrig ekstern konsulentbistand i stedet for egenrekruttering	
	2015	2016	2015	2016
Prosjektering			15,295	15,430
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Byggeledelse			3,213	2,164
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Kvalitet og kontroll			1,263	0,084
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
IT			1,181	0,842
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Organisasjon og organisasjonsutvikling				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
HMS			0,349	0,126
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Andre konsulenttenester			0,088	2,661
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				

Kommentarer

Oslo Havn KF bruker i hovedsak konsulenter på oppdrag hvor det er nødvendig med spisskompetanse på ulike fagområder, spesielt innen ingeniør- og arkitekttenester. Oslo Havn KF har rammeavtaler på kjøp av slike konsulenttenester.

5.10 Oppdrag og bestillinger i tildelingsbrev

Oppdrag og bestillinger i tildelingsbrevet:	Status:
Blågrønn strategi oversendes NOE. Det er en oppfølging av Byøkologisk program, samtidig som det viser Oslo Havns KFs arbeid knyttet til Vannforskriften.	Blågrønn strategi er oversendt NOE. Oslo Havn KF deltar i Vannområde Oslo sammen med andre etater i byen for å reduseres ny forurensing i fjorden, spesielt i Pipervika og Bjørvika som har ren sjøbunn. I 2016 ble det gjennomført overvåking av egen aktivitet og oppfølging av dypvandeponiet sammen med Miljødirektoratet.
Gjennomføre tiltak for økt arealeffektivitet med mål om å øke sjøverts transport av gods til Oslo	Løpende oppfølging og dialog med kunder om arealbruk og kontrakter.
Kartlegging av flyttbare godsvolumer (veitransport) som kan overføres fra vei til sjø.	Deltakelse i Gøteborg – Oslo-samarbeidet, kartlagt ulike varestrømmer. Det arbeides med konkrete vareeiere for redusert veibruk (avfallsimport, deponistrømmer, ferskvarer)
Kommunikasjon med store transportaktører for etablering av samarbeid om overføring av gods fra vei til sjø.	Det foregår en kontinuerlig kommunikasjon med vareeiere og transportaktører om overføring av gods fra vei til sjø, på flere ulike plan etter hva slags type gods det er. De konkrete tiltakene og aktivitetene på hver trade er spesifisert i den årlige markedsplanen til avdeling for Marked og strategi. Vi arrangerte blant annet «The Box» i april for vareeiere, rederier og speditører med fokus på containerlast, vi deltar på Østerdalskonferansen for å knytte kontakter i innlandsnorge og bidrar til programmet på transportkonferansen på Gardermoen for å sette fokus på sjøtransport generelt og Oslo spesielt.
Videreføre arbeidet med å utvikle havnepromenaden i sambruk med havnefunksjoner, samt ivareta og fremheve maritime kulturminner	Samarbeidet om utvikling av havnepromenaden er videreført i 2016. I tillegg har Oslo Havn KF sagt ja til kunstprosjekter (bla SALT på Festningsallmenningen), leid ut skur 40 til mat/kulturaktivitet og ferdigstilt opparbeidelsen av Nordre Akershuskai med et nytt sittemøbel. Planleggingen av nye tiltak er igangsatt i 2016, bla rehabilitering av Rådhusbrygge 2, Akershusutstikkeren og Søndre Akershus kai. Videre pågår prosess om rehabilitering av flere skur på havnepromenaden (skur 28 og 29, Rådhusbrygge 2)
Revidere rutiner for prosjektarbeid i investeringsprosjekter for å fange opp forslag til tiltak i kommunerevisjonens rapport 11/2014	Arbeidet med revisjon av rutine er igangsatt i 2016 og vil fullføres i 2017, inkludert opplæring av ansatte.

<p>Byrådsavdeling for næring og eierskap legger til grunn at Oslo Havn KF i sin forvaltning av havnearealene bidrar til oppnåelse av Oslo kommunes mål for luftkvalitet.</p>	<p>Oslo Havn KF tilrettelegger for at 6 millioner tonn gods fraktes sjøveien. Dette i seg selv halverer klimautslippet knyttet til transporten av godset, samtidig som luftutslippene reduseres langs veiene inn til Oslo, der forkl bor. I tillegg til å øke andelen gods fra vei til sjø, jobber vi aktivt for at våre kunder skal fase inn lavutslipps løsninger knyttet til havnedriften, blant annet landstrømsløsninger. Det er søkt og mottatt støtte fra ENOVA i 2016 til etablering av landstrøm til ferger. Det arbeides nå med hvordan tiltaket best gjennomføres.</p>
<p>Byrådsavdeling for næring og eierskap viser videre til DSB-rapporten om «Sydhavna – et område med forhøyet risiko». I vedlegget til DSB-rapport fremkommer følgende anbefalinger (pkt. 11) for Oslo Havn KF som vi forutsetter fulgt opp:</p> <p>Oslo Havn bør følge opp aktørene i Sydhavna bedre når det gjelder sikkerhet (safety), særlig knyttet til petroleumsvirksomheten. Dette bør i hovedsak skje gjennom overordnet styring og etablering av arenaer for oppfølging og dialog, ikke gjennom detaljert kontroll.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Det fastsettes egne HMS-mål for hele havneområdet, slik det allerede er gjort for ytre miljø. ☐ Det lages en oversikt over alle relevante reguleringskrav for aktørene i området. ☐ Organiseringen av HMS-arbeidet inkluderer alle aktørene i området, med avklaring av ansvarsforhold, beskrivelse av sentrale aktiviteter og rutiner i det systematiske HMS-arbeidet, og oppfølging av avvik fra interne rutiner og regelverkskrav. ☐ Det etableres et felles system for registrering av alle relevante hendelser, og det gjennomføres helhetlig risikovurdering og risikoreduserende tiltak felles for havneområdet. ☐ Det etableres ordninger for å følge opp at internkontrollen fungerer som forutsatt. <p>Byrådsavdeling for næring og eierskap legger til grunn at Oslo Havn KF fortsatt følger opp ovennevnte anbefalinger i rapporten og ber om at foretaket redegjør for sin fremdrifts- og tiltaksplan vedrørende dette arbeidet på første kontaktmøte.</p>	<p>Det arbeides systematisk og kontinuerlig med sikkerheten i havna i henhold til de ulike myndigheters forventninger og krav.</p>
<p>Angi tiltak som er planlagt/planlegges gjennomført for å bidra til at Oslo kommune når målet om 50 % kutt i klimagassutslipp fra 1991-nivå innen 2020.</p>	<p>Oslo Havn KF jobber med egen klimastrategi som vil vise hvordan virksomheten tar en pådriver rolle for å kutte i klimautslipp. Men det viktigste Oslo Havn KF gjør for at byen skal nå sine ambisiøse klimamål er å tilrettelegge for mer gods på sjø. Transport på sjø framfor vei halverer klimautslippene. Derfor skal Oslo Havn KF jobbe for å flytte enda mer gods fra vei til sjø som klimamål nummer en for å nå en halvering av utslipp innen 2030 .</p>

<p>Ivareta overordnede føringer om formålstjenlige, kosteffektive og innovative anskaffelser som fremmer miljøhensyn og bruk av lærlinger og motvirker arbeidslivskriminalitet. Dette skal også reflekteres i virksomhetens lokale tiltaksplan som skal revideres innen 1.4.2016 og ha en risikobasert tilnærming. Planen i ht mal på UKEs sider sendes respektive byrådsavdeling, med kopi til UKE.</p>	<p>Oslo kommunes strategi for anskaffelser er innarbeidet i Oslo Havns tiltaksplan. Denne revideres årlig inklusiv oppdatering av risikoanalysen.</p>
<p>I den ordinære rapporteringen angi hvor mange lærekontrakter (antall lærlinger) som i medhold av gjeldende lærlingeklausul i standardkontrakt er inngått i den aktuelle periode og totalt i 2016.</p>	<p>Ingen lærlingekontrakter er inngått i 2016, dog ble det fullført en lærlingekontrakt i april/mai 2016.</p>
<p>Gjennomføre Ledelsens gjennomgang (LG) på informasjonssikkerhetsområdet innen 01.04.2016 i ht mal på UKEs intranettsider.</p>	<p>Oslo Havn KF deltok på UKEs sikkerhetsmåned i oktober.</p>
<p>Ha rutiner for løpende rapportering av informasjonssikkerhetshendelser til NOE, FIN og UKE.</p>	<p>Rutine finnes i Oslo Havns sikkerhetshåndbok.</p>
<p>Ha rutiner for rapportering til UKE om planlagte endringer i sektor/fagsystemer som påvirker felles kommunal IKT-infrastruktur. I dette ligger at virksomheten må foreta både risikovurdering og konsekvensvurdering. Enkelttiltak må også vurderes i forhold til hvordan de i sum påvirker infrastrukturen.</p>	<p>Ikke relevant – Oslo Havn har ikke slike endringer.</p>
<p>Ha internkontrollrutiner som sikrer etterlevelse av arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser, jf rundskriv 24/2013, og sørger for medvirkning fra vernetjenesten.</p>	<p>Oslo Havn KF har innført tidregistreringssystemet GAT for alle ansatte. All arbeidstid og overtid skal registreres og godkjennes av leder. Videre er hovedverneombud samt verneombud gitt egen tilgang til systemet og kan utføre kontroller. AMU blir orientert halvårlig om overtidbruk.</p>

<p>Gjennomføre årlig medarbeiderundersøkelse, 10-faktor, innen 01.11.2016. Resultatet av denne skal forelegges byrådsavdelingen.</p>	<p>Utført.</p>
<p>Følge opp at ledere på alle nivåer foretar årlige gjennomganger av etiske regler med sine medarbeidere knyttet til eget ansvarsområde.</p>	<p>Denne oppfølgingen er en del av årsplanarbeidet i Oslo Havn, og følges konkret opp i forbindelse med mål- og utviklingsamtale gjennomføres med alle ansatte.</p>
<p>Etablere en heltidskultur og tilby flest mulig hele og faste stillinger.</p>	<p>Vi har kun to ansatte som har deltidsstilling. Dette pga forhold relatert til deres helse.</p>
<p>Sørge for nødvendig medvirkning fra vernetjenesten i alle typer endringsprosesser som påvirker arbeidsmiljømessige forhold i forkant av rapportering til byrådsavdelingen.</p>	<p>Alle endringsprosesser som påvirker arbeidsmiljømessige forhold blir behandlet i AMU og MBU. Hovedverneombud er fast medlem av AMU.</p>
<p>Følge opp sykefraværet og angi tiltak som er planlagt/planlegges gjennomført for å nå måltallet for 2016 som er satt til 5,5 %</p>	<p>Sykefraværet i Oslo havn har for 2016 vært høyere enn tidligere år. Flere av sykefraværstilfellene skyldes planlagte operasjoner og med påfølgende innleggelser på sykehus. Oslo havn har også gjennomført en intern evalueringsprosess av organisasjonen i 2015/2016 som har medført overtallighet på 17 medarbeidere. Denne prosessen, samt det faktum at man har hatt en konkret overtallighet kan nok også ha påvirket sykefraværet. Sykefraværet vil derfor nøye bli fulgt opp gjennom 2017, blant annet på Ledermøter og i Arbeidsmiljøutvalget.</p>
<p>Ivareta hensyn til universell utforming i utvikling av tjenestetilbud, jf bystyresak 158/14 om felles prinsipper for universell utforming i Oslo kommune.</p>	<p>Det legges til rette for universell utforming i alle våre prosjekter, som særlig er et viktig tema på områder for publikum (havnepromenaden)</p>

<p>Begrense bruken av eksterne konsulenter til det som er absolutt nødvendig.</p>	<p>Oslo Havn KF bruker i hovedsak konsulenter på oppdrag hvor det er nødvendig med spisskompetanse på ulike fagområder, spesielt innen ingeniør- og arkitekttjenester. Oslo Havn KF har rammeavtaler på kjøp av slike konsulenttjenester.</p>
<p>Arbeide for en åpen og tillitsbasert kultur, herunder tydeliggjøre at ansatte skal ha mulighet til offentlig å uttale seg om forhold på egen arbeidsplass.</p>	<p>Oslo Havn KF jobber målfokusert, systematisk og langsiktig for å videreutvikle virksomhetens organisasjonskultur basert på Oslo kommunes personalpolitiske plattform. Oslo Havn KF har utviklet egen HR strategi som blant annet beskriver en organisasjonskultur basert på kommunens verdier og etiske retningslinjer. Det jobbes med konkrete tiltak som skal synliggjøre en slik organisasjonskultur.</p>

6 UTARBEIDELSE AV OSLO KOMMUNES MILJØ OG KLIMARAPPORT 2016

Oslo Havn jobber for et renere hav, friskere luft og en grønnere by (miljøvisjon)

Oslo Havn KF er miljøsertifisert etter ISO 14001. Standardisert miljøledelse bidrar til kontinuerlig forbedring, samtidig som vi jobber for en mer miljøeffektiv og veldrevet havn.

Oslo Havn KF har i 2016 jobbet med vår klimastrategi, oppdatert og fått godkjent ny avfallsplan, fått presentert og diskutert resultater fra vårt arbeid med klima- og luftkvalitet både på nasjonale og internasjonale konferanser, og i samarbeid med havner i Norge og Europa.

Havnedirektøren gir en årlig miljøstatusrapport, som behandles i havnestyremøte i februar 2017. Denne kan ettersendes etter styrebehandling.

Miljømålene for Oslo Havn KF 2014-2030:

Miljømål 1: Vi kutter totale klimagasser, med mer transport på sjø.

Studier viser at vi kan mer enn halvere klimagassutslipp fra transport ved å flytte gods fra vei til sjø. Oslo Havn fortsetter i vår rolle som en pådriver for å tilrettelegge for mer sjøtransport i Oslo som vokser raskt. Samtidig jobber vi for de beste løsningene som kan gi mest mulig ønsket miljøeffekt.

Miljømål 2: Vi kan slutte å forurense hav, vann, grunn og luft, i vår effektivitet og veldrevet havn.

Overvåking viser at dypvannsdeponiet fungerer etter hensikten, men at området får tilført ny forurensning fra fjorden rundt. På grunn av lite oksygen i fjorden er det nesten ikke liv på dette dypet. Avfallshåndtering i Oslo Havn er risikovurdert og noen tiltak er igangsatt for å ivareta sårbarheten til våre omgivelser på en enda bedre måte i framtiden.

Miljømål 3: Vi oppleves som en bedre nabo, med vår miljøvennlig havn og sjøtransport.

Oslo Havn jobber aktivt for å dele relevant informasjon med naboer, og ny aktivitet på Ormsund har vært prioritert i 2016. Vi har et godt samarbeid med våre kunder som også deltar i møter med nære naboer for å finne de beste løsningene for alle parter.

Miljømål 4: Vi viser fram havnas maritime kulturarv og estetikk, som bidrar til Oslo som attraktiv by.

Stubbebryteren er en verneverdig tungløftskran som er pusset opp og plassert i buffersonen ytterst på Sjursøya. Nordre Akershuskai er oppgradert med sittemøbler og grøntområder inntil Akershusmuren.

Oppnår Oslo Havn miljømålene?

Oslo Havns miljøpolitikk følges, og relevante miljøtiltak gjennomføres. Avdelinger og seksjoner i Oslo Havn har konkrete miljøtiltak som måles for å vurdere forbedring. Identifisering av risiko og relevante

miljøtiltak er knyttet til hver seksjons ansvarsområde. I 2017 blir det fokus på tilpassing til ny ISO 14001.

Klimastrategi i Oslo Havn – og videre arbeid med landstrøm

Det viktigste vi kan gjøre for å redusere klimautslipp er å sørge for at mer gods kommer sjøveien helt inn til Oslo by. Oslo Havn fikk innvilget 9 millioner fra Enova i 2016 for å tilrettelegge for landstrøm til utenlandsferger på Vippetangen. Vi ønsker å benytte denne anledningen til å se om det er mulig å bryte ned barrierer og bidra til etablering av nye kommersielle muligheter for å sikre at sjøtransporten forblir en viktig del av det grønne skifte.

7 OPPFØLGING AV VERBALVEDTAK OG FLERTALLSMERKNADER

7.1 Utkvittering av bystyrets merknader og verbalvedtak

F21a/2015. Bekjempelse av skatteunndragelse og arbeidslivskriminalitet

Oslo kommune skal bekjempe skatteunndragelse og annen arbeidslivskriminalitet gjennom aktiv bruk av anskaffelsesprosessen til å stille tydelige krav til leverandører om overholdelse av skatteregler og innrapporteringsrutiner. Byrådet bes jevnlig orientere bystyrets organer om fremdriften i dette arbeidet.

Svar: Oslo Havn har implementert Oslo kommunes interne regler for anskaffelser.

Følgende verbalvedtak fra tidligere år gjelder fortsatt:

S15/2009 Klimavurdering av budsjettet

Byrådet bes i forbindelse med de årlige fremleggelse av budsjettforslagene inkludere en redegjørelse for klimaeffekten av tiltakene i budsjettforslaget.

Svar: Oslo Havn KF har sendt inn Klimaplan 2017-2020 som en oppfølging av klimabudsjettet.

7.2 Merknader fra kommunerevisjon og kontrollutvalget

Det er ikke mottatt merknader fra kommunerevisjon eller kontrollutvalg i løpet av 2016.

Vedlegg – Investeringer 2016

Prosjektnr.	Prosjekt	Regnskap 2016	Justert budsjett 2016	Vedtatt budsjett 2016 - DOK 3	Avvik justert budsjett/prognose
81401400	Blindskjærbaen	19,641	15,000	0	4,641
	Mål 1 - Mer transport på sjø	19,641	15,000	0	4,641
81301300	Rådhusbrygge 4	693	360	0	333
81401100	Rådhusbrygge 2 og 3 Nytt dekke	4,551	9,000	9,000	-4,449
81301600	Katodisk beskyttelse Søndre Akershus kai	23,366	12,270	4,200	11,096
81400300	Utstikker II øst (spekkking)	-	500	2,500	-500
81401000	Ombygging HAV administrasjon (Skur 38)	293	500	15,000	-207
81502000	Havnevei, havnespor, tilrettelegging Yilport	1,638	4,500	7,500	-2,862
81501000	Oppgradering kaikonstruksjon Akershusutstikkeren	309	2,000	7,000	-1,691
81601500	Flytende materiell - flåteplan - prosjektering	-	500	500	-500
81601600	Sydhavna - Ekeberganlegget	466	1,000		-534
81600300	Oppgradering kaier - R	2,259	2,500	2,500	-241
81600600	Omstruktureringsplan - R	1,342	2,500	2,500	-1,158
81600700	Rullende materiell - R	559	3,000	3,000	-2,441
81600800	IT-investeringer - R	1,642	3,500	3,500	-1,858
	Mål 2 - Effektiv og veldrevet havn	37,119	42,130	57,200	-5,011
80401000	Sydhavna - Utbygging	8,553	24,200	3,800	-15,647
81601100	Sydhavna Utbygging verkst.omr. sk.84/88	847	2,000	6,000	-1,153
81601400	Sydhavna - Utbygging buffersonen	10,391	16,200	16,200	-5,809
81100400	Skur 74 - Erstatning	235	0		235
81200300	Anskaffelse Containerkraner Sjursøya	4,022	0	42,000	4,022
81200400	Anskaffelse Stablekraner Sjursøya	859	4,300	0	-3,441
81300200	Restrukturering Ormsund til Kneppeskjær	1,455	5,000	5,000	-3,545
81401500	Restrukturering bulkterminalen	-	500	3,000	-500
81500200	Kran 509 ombygging/flytting til Sjursøya	11,462	8,000	5,000	3,462
81601900	Sanering kran 503	219	500		-281
81500300	Rehab. S. Kogshavnkai (trinn 1)	-	200	0	-200
81601700	Tilrettelegging bulklast Sydhavna - Master Plan	-	2,500		-2,500
81701000	Sanering kran 505/507	12			12
	Mål 3 - 50% mer gods	38,053	63,400	81,000	-25,347
80203000	Ren Oslofjord	34	0		34
81201800	Etablering landstrøm Vippetangen	72	1,000	1,000	-928
	Mål 5 - Miljøvennlig havn og sjøtransport	105	1,000	1,000	-895
80700500	Byutvikling Hjortnes - Filipstad	6,647	5,000	5,000	1,647
81201500	Revierkaia - Nordre atkomst	389	300	0	89
81201600	Vippetangen - Planarbeid	2,594	5,000	5,000	-2,406
81300300	Riving/flytting av Stubbebryteren	5,660	6,000	4,000	-340
81300400	Planarbeid Bekkelagseiendommene	561	3,000	3,000	-2,439
81300600	Akershustranda	2,504	2,000	0	504
81301000	Havnepromenade	475	2,000	2,000	-1,525
81601300	Sydhavna - Buffersone Ormsund	650	500	500	150
81601800	Oppgradering Bekkelagstunet	12	500		-488
81601200	Byhavna Oppgradering sk. 28/29	442	1,000	3,000	-558
	Mål 6 - Bidra til Oslo som attraktiv havn	19,936	25,300	22,500	-5,364
	Totalt	114,854	146,830	161,700	-31,976

R = Rullende prosjekt er kostnadsrammen lik årets bevilgning

Investeringene med et justert budsjett over kr 5 millioner omtales nedenfor.

Mål 1 – Mer transport på sjø

Blindskjærboen – 81401400

Tiltaket innebar å fjerne en grunne, Blindskjærboen, for å få nødvendig seilingsbredde og -dybde mot Bleikøya etter utfyllingen av buffersonen Sjursøya vest. Tiltaket dekkes ikke av Kystverket (KV), men ble en del av KVs farledsprosjekt i Oslofjorden og utført av deres entreprenør. Oppstart av Blindskjærboen, grunne 22, ble forsinket av forskjellige årsaker. Det har også vært problemer underveis med krav om ytterligere søknader, tillatelser og mer kostbar utførelse. Det ble ved oppstart av arbeidene også klart at KV ikke hadde tatt nødvendig høyde for kabling og rør som lå nær tiltaksstedet. Det ble derfor klart etterhvert at tiltaket ville koste betydelig mer enn kr 5 millioner som var lagt inn i budsjettet fra HAVs side.

Prosjektet er nå ferdigstilt, sluttoppkjøret i gang, og totale kostnader beregnet til ca. 24 millioner. Det ble i 2, tertialrapport rapportert om en nødvendig utvidet ramme på kr 20 millioner.

Det er for 2016 medgått kr 19,6 millioner av justert budsjett 2016 på kr 15 millioner.

Mål 2 – Effektiv og veldrevet havn

Rådhusbrygge 2 og 3 – 81401100

Rådhusbryggene er en del av Havnepromenaden og er viktige brygger for byen og brukerne. Opprinnelig prosjekt var avgrenset til utbedring av dekke for å få god avrenning og estetisk forbedring. Etter igangsatt prosjektering er tilstanden på bryggene bedre kartlagt, og prosjektet er revidert slik at også rehabilitering av kaikonstruksjonen er inkludert. Det foreligger etter 2014 rapporter om bryggenes tilstand og behov for snarlig oppgradering både av selve kaikonstruksjonen og kaidekket. Rehabilitering av Rådhusbrygge 2 er igangsatt. På grunn av dårlige anbefalinger fra teknisk rådgiver som ble oppdaget under anskaffelse av entreprenør, ble oppstart av arbeidene forsinket. Budsjettet for 2016 på kr 9 millioner er derfor ikke benyttet fullt ut.

Det er i perioden medgått kr 4,5 millioner av justert budsjett på kr 9 millioner for 2016.

Katodisk beskyttelse av kaier - 81301600

Tiltaket innebærer fjerning av dårlig betong og etablering av et katodisk beskyttelsessystem på undersiden av kaidekket på Søndre Akershus kai. Tiltaket ble gjennomført for å forlenge levetiden på kaien som i dag benyttes til cruiseanløp. Arbeidene ble igangsatt våren 2015 og ble ferdigstilt november 2016. For tiltaket er det påløpt vesentlige tilleggskostnader som følge av at kaien var i vesentlig dårligere forfatning enn antatt. Det gjenstår sluttavregning med entreprenør og noe dokumentasjon/innrapportering, men tiltaket har ikke behov for midler i 2017.

Det er i perioden medgått kr 23,3 millioner inkl. forhåndsposteringer av justert budsjett på kr 12,3 millioner.

Mål 3 - 50 % mer gods

Sydhavna utbygging – Sjursøya Containerterminal – 80401000

Sjursøya containerterminal er i hovedsak ferdigstilt. Virksomheten på Ormsund containerterminal ble avviklet i 2015. All virksomhet er overført Sjursøya containerterminal. Det gjenstår fortsatt supplerende arbeider på kai og arealer som har måttet utsettes etter avtale med Yilport. Disse arbeidene vil bli utført våren 2017. Dette er tiltak som lå i budsjetttrammen for prosjektet som skulle pågå etter ferdigstillelsen av trinn 2. Prosjektet vil sluttrapporteres i 2017.

Det er i perioden medgått kr 9,5 millioner av justert budsjett på kr 24,2 millioner.

Sydhavna utbygging; Buffersonen Sjursøya - 81601400

Alle tiltak i buffersonen og basseng begrenset av containerterminalen i syd og verkstedområdet i øst. Inkluderer utfylling i bassenget, restrukturering av byggene i bassenget, etablering av vollen med beplantning. Fyrpunkt i NV. Det var uvisst hvor mye av arbeidene som kunne utføres i 2016 slik at budsjettet ble satt til samme sum som gjenværende kostnadsramme. Bufferområdet med beplantning og reetablering av stubbebryteren er nå ferdig. Gjenstående arbeider for 2017 vil være etablering av en fylling i bassenget for å ivareta senere utvidelse for stack 3.1 for containerterminalen. Videre vil hele bassengområdet bli rehabilitert med nytt anlegg for småbåtene og HAVs egne båter.

Det er i perioden medgått kr 10,4 millioner av disponibel budsjett på kr 16,2 millioner.

Restrukturering Ormsund til Kneppeskjær – 81300200

Det arbeides med å konkretisere enkelttiltak for å tilrettelegge for ny havneaktivitet i området. Aktuelle tiltak kan være: nye skur og arealtilpasninger, tiltak på kai og forlenging av jernbanespor Søndre Bekkelagskai. Legge til rette for moderne havneaktivitet ro-ro, prosjektlaste og bulk. Kortsiktige tiltak er opparbeidelse av midlertidig havneareal i buffersoner. Oppsetting av haller er en løpende vurdering i forhold til mulig ny havnevirksomhet. Yilport har vært ivrig på at Sydhavna må ha jernbanetilknypning for containervirksomheten. Det ble derfor budsjettert for en mulig oppstart av dette. Beslutninger trekkes ut i tid og det er derfor ikke benyttet mye av budsjett og ramme i 2016.

Det er i perioden medgått kr 1,4 millioner av justert budsjett på kr 5 millioner.

Kran 509 – ombygging/flytting Sjursøya - 81500200

Flere og dyrere investeringer enn først budsjettert før overlevering til Yilport Norge AS. Kostnaden hittil i år er på kr 11,4 millioner av et budsjett på kr 8 millioner. Ombyggingen og flyttingen var basert på kontrakt med Yilport Norge AS. Kostnadsrammen var et estimat og prosjektet ble mer omfattende enn først antatt med et kort tidsvindu som gjorde at vi fikk et større forbruk av eksterne leverandører.

Mål 6 – Bidra til Oslo som mer attraktiv havn

Byutvikling Hjortnes – Filipstad – 80700500

Prosjektet er på reguleringsplanstadiet. Avventer ferdigstilling av reguleringsplan og politiske avklaringer før igangsettelse av byutvikling. Avventer også kapasitetsutvidelse ved Sydhavna før igangsetting av fraflytting av eksisterende havnevirksomhet fra Filipstad. Kostnadene for prosjektet er på kr 7,5 millioner i forhold til budsjett på kr 5 millioner. Estimert kostnadsramme er kr 66 millioner. Årsaken til merforbruk på kr 2,5 millioner er blant annet merarbeid for utredninger knyttet til logistikk og trafikale konsekvenser ved å bygge ut hele eller deler av Filipstad før E18 eventuelt legges i tunnel samt nødvendige og komplekse utredninger av stamnett terminalen/Hjortnesbuen som en konsekvens av Statens Vegvesens pågående detaljreguleringsarbeid med E18.

Vippetangen planarbeid – 81201600

Området skal omreguleres i takt med utviklingen og prosjektet er inne i en tidlig fase. Det er i 2016 gjort omfattende utredninger av ulike terminalløsninger med sikte på å utvikle en så god terminal som mulig, gitt de arealmessige begrensninger som foreligger på Vippetangen. Forslag til områdeprogram for Vippetangen vil legge politiske føringer for kommende områderegulering av havneområdet. Det er av avgjørende betydning å fastsette terminalens arealbehov, og det er denne som vil legge grunnlaget for videre utvikling av området. Oslo Havn KF har derfor gjort utredninger i tidlig fase før oppstart av detaljregulering for terminalområdet. Vi har dessuten deltatt i en kommunal samarbeidsgruppe med sikte på å fremme en felles områdereguleringsplan.

Cruiseutredningen fra 2010 ligger fortsatt til politisk behandling. Det har i 2016 medgått kr 3 millioner der budsjettet er på kr 5 millioner. Kostnadsrammen er kr 18 millioner. Årsaken til mindreforbruket er blant annet forsinkelse i oppstart av områdereguleringsplan samt nødvendige avklaringer i forkant av detaljreguleringsplan.

Riving/flytting av Stubbebryteren – 81300300

Tungløftskran med historisk verdi ble besluttet brukt i buffersonen Sjursøya som et landemerke. Kranen ble demontert og satt opp i buffersonen i 2016. Tungløftskranen «Stubbebryteren» var tatt ut av drift og den var uheldig plassert på Nordre Sjursøy kai, hvor den la beslag på et relativt stort areal. Det var ikke aktuelt å ta kranen i bruk igjen. Stubbebryteren og buffersonen ble offisielt åpnet 16. desember 2016. Det gjenstår lyssetting av kranen i 2017.

Det er i perioden medgått kr 5,7 millioner av justert budsjett på kr 6 millioner.

Oslo Havn KF
Postboks 230 Sentrum
N-0103 Oslo

Besøksadresse
Akershusstranda 19, Skur 38
E-post: postmottak@hav.oslo.kommune.no

www.oslohavn.no